

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА **№ 0100100225**

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет на
Министерството на туризма за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за финансовия отчет	4
Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет.....	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	6
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	6
Коригирани неправилни отчитания.....	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	8
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	9

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“ към МФ
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗСч.	Закон за счетоводството
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗТ	Закон за туризма
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МТ	Министерство на туризма
МФ	Министерство на финансите
ОГ	Отчетна група
РМС	Решение на Министерски съвет
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Средства от Европейския съюз на бюджетните организации
УО	Управляващ орган
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н МИРОСЛАВ БОРШОШ
МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА

Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на годишния финансов отчет на Министерството на туризма, състоящ се от баланс към 31 декември 2024 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Министерството на туризма към 31 декември 2024 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на туризма в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-01-002 от 17.02.2025 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164,

ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне

до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатираните неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

С Решение № 422 на Министерски съвет от 02.06.2023 г. (РМС) е установен размера на дължимите за възстановяване надплатени средства по Програмата за

хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България, за периода от 1 юни 2022 г. до 31 март 2023 г., съгласно приложен списък № 17, неразделна част от решението в размер на 1 129 975 лв. Лицата, които са предоставяли помощ и за които е установено, че са получили надплатени средства за предоставеното настаняване с изхранване или само настаняване е следвало да ги възстановят по бюджета на администратора на помощта - Министерство на туризма в едномесечен срок от получаването на покана за доброволно изпълнение. Изпълнението на решението е възложено на министъра на туризма.

Към 31.12.2024 г., салдото по сметка 4299 „Вземания за подлежащи на възстановяване неусвоени субсидии и капиталови трансфери“ е 1 129 975 лв., т.е. нито едно от лицата, които са предоставяли помощ и за които е установено, че са получили надплатени средства не ги е възстановило. От МТ не са изпратени покани за доброволно изпълнение към лицата, за които е установен размера на дължимите за възстановяване надплатени средства, констатирано и при финансовия одит на ГФО за 2023 г.

През 2024 г. със заповед на министъра на туризма (№ Т-РД-16-193/15.11.2024 г. изменена със заповед № Т-РД-16-237/05.12.2024 г.) е определена работна група за извършване на цялостно преизчисление и установяване на окончателния размер на дължимите за възстановяване надплатени средства, посочени в списък № 17 към РМС № 422 от 02.06.2023г. По време на одита със заповед № Т-РД-16-85/26.02.2025 г. на министъра на туризма е възобновена работата на работната група и е определен срок за приключване на работата – два месеца, считано от датата на издаване на заповедта. От министерство на туризма е изпратено писмо изх. № Т-03-00-91/11.03.2025 г. до Министерски съвет с приложен проект на Покани за доброволно изпълнение за съгласуване и одобрение.¹

Въпреки предприетите действия, до приключването на одита от Министерството на туризма не е изпълнено РМС № 422 от 02.06.2023 г. по отношение на възстановяването на надплатените средства по бюджета на администратора.

Коригирани неправилни отчитания

1. За участие в международно туристическо изложение са изплатени авансово 147 694 лв., осчетоводени правилно по сметка 4040 „Доставчици по аванси от чужбина“. Изложението е проведено през м. ноември 2024 г., но към 31.12.2024 г. не е съставена счетоводна операция за закриване на аванса по дебита на сметки 6072 „Разходи за наеми в чужбина“ (67 024 лв.) и 6029 „Други разходи за външни услуги“ (80 670 лв.), в кореспонденция със сметка 4040 „Доставчици по аванси от чужбина“.²

Не са спазени разпоредбите на чл.26, ал.1, т.4 от ЗСч. за текущо начисляване на разходите и включването им във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

2. През 2021 г. в Министерството на туризма е получен временен безлихвен заем от Национален фонд на стойност 7 500 000 лв., по искане за авансово финансиране, по реда на ДДС № 06 от 03.09.2011 г., по проект № BG16RFOP002-2.080-0003-C01 „Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19“ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

През месец септември 2024 г. е получен трансфер от УО по същия проект на стойност 6 816 599 лв., с който е извършено частично погасяване на заема. Полученият трансфер е осчетоводен в ОГ „Бюджет“ неправилно по кредита на сметка 4682 „Разчети със сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор

¹ Одитни доказателства №№ 1 и 2

² Одитни доказателства №№ 3 и 4

"Централно управление" за постъпили и разходвани средства" и подпараграф 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз (+/-)“, вместо по сметка 4671 „Разчети с централния бюджет за събрани средства и извършени плащания“ и подпараграф 88-02 „Събрани средства и извършени плащания от/за бюджети по държавния бюджет (+/-)“. В резултат на неправилното отчитане в края на месеца не е съставено и счетоводно записване по дебита на сметка 4671 „Разчети с централния бюджет за събрани средства и извършени плащания“ в ОГ „Бюджет“ в кореспонденция със сметка 7618 „Прехвърлени пасиви (финансиращи позиции) от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“.³

Не са спазени указаният а на министъра на финансите, дадени в т. 59.1.1. в) и т. 59.1.4 от ДДС № 6 от 03.09.2011 г., във връзка с т. 43.11. от ДДС № 04 от 2016 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В изпълнение на т. 67 от писмо ДДС № 07 от 21.12.2024 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (Баланс и ОПР) към 31.12.2024 г. е представен в Министерство на финансите и Сметна палата.⁴

В подкрепа на констатациите са събрани 6 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 109 от 29.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на туризма и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

³ Одитни доказателства №№ 5 и 6

⁴ Вх. № 04-20-3 2/18.03.2025 г.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД ГФО 2.16.5 за тестове по същество и аналитични процедури на отчитането на средствата за предоставени субсидии и трансфери за нефинансови предприятия в МТ към 31.12.2024 г.;	4
2	Заповеди и писмо за сформирание на работна група за преизчисление на средствата за възстановяване по РМС №422 от 02.06.2023г.;	15
3	Констативен протокол от 12.03.2025 г. за резултатите от извършена проверка на документалната обоснованост и отчетените аванси през 2024 г. в МТ;	1
4	Аналитична оборотна ведомост на с-ка 4040, платежно нареждане, фактура, докладна записка, контролен лист, счетоводна справка за корекция № 186/31.12.2025 г.;	13
5	РД ГФО 2.15.2 за процедури по същество на средствата по сметка 4622 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ и подпараграф 77-00 „Временни безлихвени заеми между сметки за средства от ЕС (нето)“ в МТ към 31.12.2024 г.;	4
6	Аналитична оборотна ведомост на с-ки 4622, 4682, платежно нареждане, банкови извлечения, писма, счетоводни справки за начисления по заема, счетоводна справка за корекция № 187/31.12.2024 г.	26